

VĚSTNÍK

SPOLEČNOSTI ANNY PAMMROVÉ

Dům básníka Jakuba Demla v Tasově

79

červenec 2024

*Z knihy Jakuba Demla **Moji přátelé s ilustracemi Vojtěcha Štolfy**
(Akademické nakladatelství CERM, s.r.o., Brno 2000)*

Milí přátelé,

uprostřed letního času k Vám přichází nové číslo našeho věstníku, aby Vás informovalo o tom, co se nám podařilo uskutečnit v uplynulém období.

Je pro nás velkým obohacením, že jsme vstoupili do kontaktu s mladou progresivní badatelkou Michalou Mikolášíkovou z Hradce Králové. Už na podzim jsme s ní prošli pammrovská místa a poskytli jí z našeho archivu některé materiály důležité pro vznik její dizertační práce a v dubnu se s ní setkali na přednášce v Brně. S jejím uspořádáním nám pomohli členové Okrašlovacího spolku při katedře environmentálních studií FSS Masarykovy univerzity a přednáška se konala přímo v prostorách fakulty. Více se dozvíte v referátu Hany Tenory Pokorné.

Úspěšně pokračuje naše spolupráce s Městskou knihovnou Tišnov, se kterou jsme na konci května vyjeli na výlet do Náměště nad Oslavou a Tasova, abychom rozšířili svou znalost obou těchto míst, a především věnovali cílenou pozornost básníku Jakubu Demlovi. Shodou šťastných náhod jsme se v Tasově setkali i s Danielou Iwashitou a pamětnicí Martou Milotovou, do jejíž vzpomínek můžeme také nahlédnout.

I toto období však přineslo další ztráty v našich řadách. Navždy jsme se rozloučili s našimi do posledních chvil aktivními a čínorodými členy Vlastimilem Otáhalem a Drahou Motykovou. Pan Otáhal nás vždy udivoval aktivním zájmem o Annu Pammrovou a literaturu celkově a věděli jsme rovněž o jeho dlouholeté turistické činnosti. Právě na ni se ve smutečním proslovu zaměřil Jan Kovalčík, který byl v 70. a 80. letech členem turistického oddílu vedeného panem Otáhalem a později se stal jeho blízkým přítelem.

V závěru čísla přinášíme několik tipů na prázdninové cesty za kulturou a těšíme se na sdílení na některé z našich podzimních schůzek.

Přednáška na Fakultě sociálních studií

Hana Tenora Pokorná

Na konci dubna proběhla další akce věnovaná myšlenkám Anny Pammrové, kterou byla přednáška Mgr. Michaly Mikolášikové, doktorandky Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové. Autorka přednášky se dlouhodobě věnuje tématu české literatury v kontextu se zrodem feminismu v druhé polovině 19. století. Při svém bádání narazila na dílo Anny Pammrové a zařadila ji do své disertační práce, kterou úspěšně dokončila a na podzim ji čeká obhajoba. Přednášky pod názvem **Udržitelnost a ekofeminismus spojený s myšlenkovým světem Anny Pammrové**, která se konala pod organizační záštitou Okrašlovacího spolku při katedře environmentálních studií přímo v prostorách Fakulty sociálních studií na Joštově ulici v Brně, se zúčastnilo více než padesát lidí.

Přednášející úvodem vysvětlila nové metodologické přístupy ve zkoumání feministické literatury, které vycházejí z gynokritiky. Již v minulém století německý filozof Hans George Gadamer (1900–2002) zdůrazňoval důležitost zkoumání jazyka a textů a jejich interpretace. Poukázal na to, že čtenář vždy přistupuje k textu předpojatě, s určitým předporozuměním. Gynokritika je věda, jež se zabývá ženou jako autorkou literárních textů, zkoumá literaturu psanou ženami z pozic feministické literární teorie. Věnuje se čistě ženskému psaní, ženské kreativitě, jazykovému způsobu vyjádření, tématům a struktuře textu. Zahrnuje i sociální a kulturní podmínky a historický kontext. Významnou představitelkou a jednou ze zakladatelek gynokritiky je americká spisovatelka a feministka Elaine Showalter (nar. 1941), jejíž stať *Feministická kritika v divočině* (1985) je základním textem kritické analýzy ženských textů a spisovatelek.

V další části vystoupení přednášející nastínila vývoj emancipace a ženského hnutí na našem území až k moderní podobě feminismu, jeho různých proudů a přístupů v současnosti. Jedním z těchto proudů je ekofeminismus, vzniklý v 70. letech 20. století, který poukazuje na analogie mezi diskriminací ženy a přírody. Je nepochybné, že Pammrová v mnohém předběhla svými myšlenkami téma spojení útlaku přírody a žen, i když se sama vůči feminismu vymezovala. V přednášce byly zmíněny zdroje filozofických konceptů Anny Pammrové, zejména pak indická filozofie, která byla dle všeho i inspirací k jejímu životnímu stylu včetně vegetariánství. Ostatně díky silnému volání po návratu k přírodě lze Annu Pammrovou nazvat ženským ztělesněním Rousseaua, na rozdíl od kterého se Anna do lůna přírody navrátila i přes její nástrahy a tvrdost. S francouzským filozofem sdílela jeho kritiku pokroku a civilizace, která člověku ve skutečnosti brání v duchovním růstu.

Posluchačům přednášející přiblížila život a osobnost Anny Pammrové v jejích jednotlivých životních etapách. Její nesnadné dětství, které jí přineslo traumatické zkušenosti, ale také přístup ke vzdělání a osvojení znalosti cizích jazyků, její střet s institucí manželství a vyrovnávání se s nechtěným mateřstvím. Tvrdý boj o obživu, kterou si dobývala vlastní prací na zahradě, otužilectví v dřevěné chatě a další literární práci, jejíž tvorba byla v těchto podmínkách neskutečně náročná, ale právě proto tak výjimečná. V druhé části svého vystoupení seznámila nejen s díly Anny Pammrové, ale také s reflexí jejích myšlenek v textech dalších autorů, včetně literatury vydávané Společností Anny Pammrové, jejíž činnost vysoce vyzvedla.

Citáty z děl Anny Pammrové, které přednášející na závěr vybrala, jsou připomenutím, že filozofka velmi silně a prognosticky vnímala budoucí problémy lidské civilizace: „*Pozlátko neskryje zčernalou krev. Kupole, věže, stožáry, komíny nezkrášlí kraje. Motory dynamy, železné koleje*

nevedou ke branám ráje. Uhelné, sirné a zlaté výnosné doly, podzemním plynem prosáklé, dusné tam štoly, zbrojovky, šeredné pitevny, vysoké školy, nedají světla, nedají radosti, nedají zdraví.“ Ostatně aktuální proměny počasí, střídající se sucha a záplavy jsou jedním z důkazů, stejně jako stoupající ceny potravin včetně milionů hladovějících na různých kontinentech. V době, kdy tato slova psala, byla ještě chemizace zemědělství v plenkách, ale přesto varovala před podobnými kroky: „Zdá se mi někdy, že v nejbližší době země miní odepřítí jakoukoli produkci. Lidé ji bičují svými agronomickými systémy, donucují ji k nadprodukci právě tam, kde jí nejvíce třeba odpočinku. A právě tato nadprodukce stane se dříve nebo později pro lidstvo osudnou.

Paní magistře Michale Mikolášikové patří dík za vynikající přednášku, která zaujala přítomné studenty a další návštěvníky, což se odrazilo i v živé diskusi. Příjemnou atmosféru doplnilo také občerstvení připravené členkami Okrašlovacího spolku.

Mgr. Michala Mikolášiková (vlevo) s organizátorkou přednášky Petrou Hajdovou

Z přednášky na Fakultě sociálních studií MU v Brně

Děkujeme za dlouholeté členství a přátelství

V první polovině roku 2024 jsme se s lítostí rozloučili s Vlastimilem Otáhalem (3. 2. 2024 – 95 let) a Drahou Motykovou (3. 5. 2024 – 92 let).

Na návštěvě u paní R. Korotkové ve Skryjích (2005) – uprostřed Draha Motyková

Na výletě SAP v Jinošově (2019) – uprostřed Vlastimil Otáhal a Draha Motyková

Rozloučení s panem Vlastimilem Otáhalem

Jan Kovalčík

Vážení pozůstalí, vážení smuteční hosté,

není možné na tomto místě vzpomenout na vše, co pro nás Vlastík znamená, co jsme s ním zažili. Také jsem zdaleka nebyl u všeho. Rád bych uvedl pouze několik osobních postřehů.

- Jako děti jsme měli rádi přírodu, pobyt v ní a dobrodružství. S Vlastíkem, úžasným vedoucím našeho oddílu, jsme si všeho užívali často a naplno.
- Z domova jsme věděli, jak se máme chovat, co se hodí, nehodí, smí, nesmí. S Vlastíkem jsme si hodně z toho potvrzovali a ověřovali na našich schůzkách a výpravách za poznáním.
- Máme svoje rodiny. S Vlastíkem jsme si je ještě zvětšili.
- Věděli jsme o sobě a setkávali se spolu více jak 50 let. Těch padesát let jsme žili s vírou, že nám přátelství vydrží věčně. Vydrželo.

Vlastík byl drobný vzrůstem, ale velký svým charakterem a touhou pracovat pro druhé. Na vše, co dělal, byl vždy pečlivě a zodpovědně připravený. Výrazná byla jeho skromnost, tolerance a respekt k ostatním.

Dokázal zvládat i zcela nečekané situace a překážky, menší i ty velké, které život přináší. Vždy důstojně a s nadhledem. Obětavě a nenápadně pomohl druhým, když se v životě dostali do složité situace.

To vše jsem si stále více uvědomoval. Čím jsem byl starší, rostl můj respekt a obdiv k němu.

Vlastík byl také velmi společenský, přátelský, rád se děлил o své poznatky, měl smysl pro humor a moc rád se smál. Jeho upřímný smích mi stále zní v uších a nikdy na něj nezapomenu.

Všechny tyto a další vlastnosti využil při aktivitách, které obětavě a neúnavně připravoval pro druhé. Ať to byla práce s dětmi, dospělými a nakonec se seniory. To vše v rámci dětských organizací, Sokola, klubu seniorů. Obdivovali jsme jeho zaujatost, houževnatost a neúnavnost při přípravě programu výprav, zájezdů a přednášek. Všechny tyto činnosti dělal s radostí a využitím svých hlubokých znalostí umění, architektury, dějin a dalších oblastí. Byl zvědavý, co nevěděl, to si rychle vyhledal nebo jiným způsobem zjistil. A když už měl chvíli času pro sebe, stejně ho nepromarnil – četl, cvičil nebo se rozjel na zahrádku, kde trávil hodně času fyzickou prací. V tom byl nezadržitelný.

Vždy velice pěkně mluvil o svých blízkých, o rodině. Cítil jsem nejen z jeho projevu, ale i viděl, jak je miluje, jak jim předává vše, co dokáže. A také on byl jimi všemi milován.

Chtěl bych mu z tohoto místa poděkovat za vše, co nám dal, co pro nás znamenal, jakou cestu nám ukázal a rozloučit se s ním jménem rodiny, příbuzenstva, všech jeho přátel, našeho oddílu a Vás, smutečních hostů.

Zůstává stále živý v našich srdcích a vzpomínkách.

Výlet do Náměště a Tasova

Jana Krytinářová

V sobotu 25. května 2024 jsme vyjeli na výlet, který organizovala Společnost Anny Pammrové společně s Městskou knihovnou Tišnov – program sestavila naše předsedkyně Helena Pernicová a vedoucí knihovny paní Kopřivová zajistila propagaci zájezdu pro širší veřejnost a autobusovou dopravu.

První zastávka po odjezdu z Tišnova byla v Galerii 12 na okraji zámeckého parku v Náměšti nad Oslavou, kde nás mile přivítala paní Tasovská, manželka uměleckého kováře Pavla Tasovského. Ve venkovní expozici galerie a později i na březích řeky Oslavy jsme obdivovali jeho zajímavé sochy a velmi nás zaujalo mistrovo ztvárnění znamení zvěrokruhu. Ve vnitřních prostorách domu Tasovských přitáhla naši pozornost výstava grafik a grafických předloh pro poštovní známky a obálky pražské výtvarnice Mariny Richterové. Výtvarnice zde vystavila cykly inspirované dílem Shakespeara a umělců tvořících v Antverpách. Pro připomenutí kouzla jejích grafik jsme si mohli koupit fotografie některých vystavených prací.

Při procházení zámeckým parkem jsme se krátce zastavili a pod svěží zelení stromů nám Jana Koudelová připomněla citacemi z Antievy povíčky malé Anny Pammrové, když musela odejít od rodičů k pěstounům, a možné souvislostí jejího života s rodem Haugwitzů, majitelů náměšťského panství. Ve městě jsme se s průvodkyní informačního centra věnovali historickým památkám a měli možnost vstoupit i do elegantní klasicistní hrobky Haugwitzů, která je v současnosti používána při obřadech posledního rozloučení. Důležitým bodem programu bylo občerstvení v cukrárně na náměstí.

Druhým významným cílem našeho výletu byl Tasov, obec spjatá s Jakubem Demlem. Bývalá měšťanská škola je nyní využívána jako Literární památník Vysočiny a zároveň jako centrum sochařství zrakově postižených provazované manželi Axmanovými, kteří vyvinuli i svou vlastní metodu haptického sochařství. Axmanova technika modelování umožňuje lidem se zrakovým postižením, i zcela slepým, vytvářet svérázná a často velmi zajímavá a působivá výtvarná díla. Tímto centrem, galerií absolventů zde konaných kurzů, nás se zaujetím provedl syn Axmanových Vojtěch.

Poté jsme přešli do jedné z bývalých školních tříd, kde nás kromě expozitů vztahujících se k Jakubu Demlovi čekalo překvapivé setkání s jeho praneteří paní Martou Milotovou, kterou doprovázela Mgr. Daniela Iwashita, editorka, literární redaktorka, a badatelka věnující se dlouhodobě Demlově korespondenci a dílu. Paní Milotová živě a poutavě vzpomínala na svého „strejčka“, s nímž se jako děvče setkávala a spolu s maminkou mu pomáhala v posledních letech jeho života. Velmi jsme ocenili tuto osobní vzpomínku.

I závěr našeho výletu se díky počasí vydařil. V zahradě domu Jakuba Demla se nám intenzivně věnoval další příbuzný básníka, pan Vrba. Bylo to další podnětné a velmi lidsky upřímné setkání.

Děkuji za zajímavě sestavenou náplň výletu.

*V památníku Jakuba Demla v Tasově,
v popředí Daniela Iwashita a Marta Milotová*

Na procházce po barokním mostě v Náměšti nad Oslavou

Jakub Deml: Pozdrav z Tasova

Helena Pernicová

Jedním z dobře dostupných zdrojů pro čtenářské seznámení se s dílem Jakuba Demla je výbor *Pozdrav z Tasova*, který byl v roce 2013 vydán v nakladatelství Host, jeho editorem byl Vladimír Binar. Obsahuje texty *Můj očištec* (1929), *Miriam* (1916), *Nebe se jiskří mlékem* (1923), *Moji přátelé* (poprvé 1913), *Mohyla* (ve vydání 1948), *Zapomenuté světlo* (1934), *Rodný kraj* (1936) a editorův komentář. Celý výbor je pak uveden krátkým vyznáním *Pozdrav z Tasova* (z roku 1932), ze kterého vybíráme pasáž týkající se návštěv a pozorování Otokara Březiny:

„Očím Otokara Březiny pranic neuniklo. On sám je vlastně příčinou krajinných fotocyklů Ondřeje Knolla. Neboť když jsem mu v roce 1921 ukázal Knollovu fotografii Tasova, vzatou od východu z Jalovčí, zara- doval se a řekl: Takto se se mají fotografovat vesnice a města, aby bylo vidět také tu krajinu, pohyb, práci a vlnění terénu, pro takový Tasov je to důležité a mělo by podobných obrázků býti víc a z různých stran, Tasov je krásný odevšad.“ Jednou z té polní cesty, která Za Dvořákovéma jde souběžně s údolím komárovským, s velikým zalíbením hleděl Otokar Březina na Tasov a pravil: „Ale ten kostel má takovou polohu a stojí na takovém místě, že dominuje celé krajině a uplatňuje svou krásu ze všech stran. Dovedli ti staří architekti najíti to pravé místo pro takovou budovu! V celé této krajině je to asi jediné místo: všesky paprsky Tasova se v něm přímo prolínají a sbíhají, je to něco duchovního, dnešní architekti by to nedovedli...“

Strýček z vily

(ze vzpomínek Marty Milotové na Jakuba Demla)

Paní Marta Milotová je praneteří básníka Jakuba Demla a byla mu ve věku dvanácti třinácti let nablízku v posledním období jeho života.

Své vzpomínky zapsala v roce 2008 na přání své dcery Marty Mackové a poprvé byly uveřejněny v roce 2011 v revue Souvislosti. <http://souvislosti.cz/clanek.php?id=1174> V roce 2016 pak část z nich natočila Alena Blažejovská a odvysílala je ve svém pořadu Zelný rynek:

„Vzpomínky na strejčka Jakuba Demla jsem napsala díky dceři, která chtěla vědět, jak to všechno bylo,“ vysvětluje Marta Milotová. „Když bylo velké vedro, vlezla jsem si do besídky a začala psát. Myslela jsem u toho hlavně na svou maminku. Často se totiž píše, že Jakub Deml zemřel opuštěný, ale není to pravda. Opustila ho jeho hospodyně Rosa s manželem Thimoteem Vodičkou a nedali vědět rodině, takže strejček tam zůstal sám. Rodina se to dověděla až od hospodské. Chtěla jsem, aby se vědělo, že od toho dne tam naše maminka minimálně třikrát za den chodila, přestože měla čtyři děti, obětovala se. Tenkrát nebyly automatické pračky, všechno se drhlo na valše. Jakub Deml jako starý člověk potřeboval lepší jídlo, tak to masíčko vždycky měl, my jsme je neměli. Měl strašně slabé srdíčko, otékaly mu nohy. Ale když seděl za stolem, byl to mladý člověk – jak mluvil, jeho nezlomený hlas – obdivuju, že na sobě nikdy nedal znát, jak těžký měl život. Dovedl se upřímně od srdce zasmát.“

(Ukázka z tohoto rozhovoru je stále dostupná na adrese <https://brno.rozhlas.cz/vzpominky-na-strejcka-jakuba-demla-jsem-napsala-diky-dceri-vysvetluje-marta-6447512>).

Z velmi zajímavých a cenných vzpomínek paní Milotové dále vybíráme:

Pamatuji si docela dobře na jedno odpoledne, kdy mě vybídl, abych si vzala něco v knihovně na čtení a zase s ním zůstala u stolu. Šla jsem do vedlejší místnosti, která byla přes chodbu, a tam v knihovně si vybrala vždycky něco pěkného. Obvykle to byla encyklopedie o ptácích, zvířátkách nebo o rostlinách. Byly to překrásné knihy, snad jsou ještě někde v bezpečí. Také mě poslal, abych si prohlédla album, ve kterém byly různé fotografie a pohlednice z cest, které prošel nebo projel. Našla jsem se tehdy na jedné fotografii se svým bratrem Karlem, jak vycházíme od kostela hned za strýčkem, který ten den slavil padesát let kněžství. Tenkrát mně bylo pět let a bratrovi šest. K mé škodě jsem ji od té doby nikdy nikde neviděla. Asi tu samou nemá žádný z našich příbuzných, jinak by už byla zveřejněna. Také jsem si přečetla u strýčka *Rodiče a děti* od Pavly Kytlicové. Můj bratr Karel, ten tam zase rád luštil se strýčkem křížovky a četl knihy o dějinách. Těch knih bylo hodně, které jsem si tam četla nebo jenom prohlížela, protože jsem se strýčkem po obědě zůstávala déle, nechtěl být sám, byl rád, že tam s ním je aspoň někdo živý. Strýček si také většinou vyřizoval nějakou korespondenci, kterou pak jsem odnášela na poštu. Většinou chtěl koupit známky nebo dopisnice. Těch dopisů byla pěkná hromádka. Každý den psal. Když nepsal, tak se zase modlil, to jsem byla potichoučku, a tak jsme setrvali někdy i víc jak hodinu v naprosté tichosti. Měli jsme také mezi sebou domluvenou takovou formuli (samozřejmě strýčkův nápad), když jeden z nás potřeboval něco říci, pronesl: „Tož jak?“ A ten druhý zase musel odpovědět: „Tož tak!“ Potom jsme se tomu zasmáli a začal zase mezi námi nějaký hovor. A tak se také jednou ozval: „Tož jak?“ A já: „Tož tak.“ A on na to, že nemůže přečíst cosi na papírku, na kterém si v noci udělal poznámky, a ukázal mi prstem, kde to mám rozluštit. A tak se stalo podruhé, že to nemohl po sobě přečíst, zase jsem vyskočila a znovu mu to přečetla. Přece jenom už mu oči tolik nesloužily, přestože nosil brýle. Vtom strýčka

napadla myšlenka, abych psala a on to bude jenom diktovat, možná byl unavený psaním, přistrčil přede mě složku s čistým papírem. Trochu ve mně hrklo, co když tam udělám nějakou chybu, nechtěla jsem mu odprovat, ale přece jenom jsem mu dala návrh: „Strýčku, víte co, já vám to budu číst a vy si to raději pište sám.“ Myslela jsem si, že se z toho nějak vykrotím, jenomže jsem se pěkně zmýlila. Strýček se zasmál a řekl: „To bych tomu dal, copak to jde, já to teprve skládám.“ No a já jsem myslela, že si to jenom přepisuje. Cožpak bych si mohla myslet něco jiného, když ty verše mně diktoval, jako by je četl z toho lístku.

O prázdninách jsem chodila ke strýčkovi denně, a když začal školní rok, tak to často večer. Maminka mně vždycky dala vědět, co asi tak je potřeba udělat, a co bude navíc, to zase určí strýček. Když jsem šla ráno, stavila jsem se u Demlů, kde jsem koupila strýčkovi k snídani čerstvou vánočku, kterou měl velmi rád s máslem a medem, s kávou, do které si přidával neslazené kondenzované mléko. Nepamatuji si, že by snídal čaj. Po snídani jsem vyvětrala a utřela prach, zametla a potom jsem zase chvíli s ním musela posedět. Vyptával se, co je v Tasově nového. Nebylo jednoduché odpovědět, protože co zajímalo mě, určitě nezajímalo jeho a naopak, a tak má odpověď byla: „Nic!“ On mi na to řekl: „Každý den je něco nového.“ Měl pravdu, ale já opravdu nevěděla, co mu mám říci.

V létě jsme se všichni z rodiny starali o zahradu, hlavně letničky se musely zalévat, těch záhonů s květinami bylo hodně a voda byla jenom ve studánce, vodovod už byl starý a nebyl funkční. Tak tu práci vykonávala jenom mužská část rodiny, tatínek a tři bratři. Ti také ořezali nebo spíš pokáceli živý plot, který svou šířkou sahal až do poloviny spodní zahrady. Nebyl léta udržován, proto vyrostl do výše elektrického vedení. Až do podzimu maminka z toho dělala otýpky a silnější dřevo nařezal tatínek na polínka. Po tomto zákroku si strýček pochvaloval, že vidí zase na protější

stráň z okna a že se v domě a v zahradě hodně prosvětlo. Ten živý plot, ač byl uřezán až u země, na jaře znovu krásně obrazil a vyrostly mladé výhonky, které se až dodnes sestříhávají. V zahradě kromě letniček bylo mnoho trvalek, například několik druhů krásných pivoňek. Také floxy mnoha barev, modřenc, tulipány, narcisky, orlíčky, mnoho druhů šefíku i kalina, klematis a já nevím co všechno. Některé letničky se samy vysévaly, takže zahrada hýřila barvami celé léto až do podzimu!

*Paní Marta Milotová, praneteř Jakuba Demla (vpravo),
s předsedkyní SAP Helenou Pernicovou*

Kam v létě

Přinášíme Vám několik tipů, kam se vypravit na zajímavé výstavy nebo kulturní pořady:

Do rajhradského kláštera

V památníku písemnictví na Moravě v prostorách benediktinského kláštera v Rajhradě si v období léta a podzimu můžete prohlédnout dvě zajímavé výstavy. První z nich prezentuje **výtvarné práce Petra Dilingera** (1899–1954), žáka Maxe Švabinského, druhá, nazvaná „**Desátá Múza. Renesanční básnířka Westonina**“, seznamuje **Alžbětou Johannou Westonii** (1582–1612), **první spisovatelkou** v dějinách české literatury. Pocházela z Anglie, ale většinu života prožila v rudolfinské Praze.

Do Petrkovy

Česko-francouzské kulturní centrum/Muzeum literatury v domě Reynkových v Petrkově je v letní sezóně otevřené od středy do neděle 10–17 hodin, můžete se projít domem i zahradou a případně navštívit některý z nabízených pořadů:

Koncert Chantal Poullain a Tria Štěpána Markoviče – pátek 19. 7. v 15 hodin. Vstupné 200 Kč, koná se venku, místa k sezení jsou omezená na rezervaci: steinerova@pamatnik-np.cz **Vladimír Holan a Petrkov, hudebně-literární pásmo básní a dopisů** – sobota 27. 7. v 15.30. Účinkuje Lucie Trmíková s doprovodem pianistky Moniky Knoblochové. Vstupné 50/120 Kč.

Do Humpolce

Galerie 8smička v Humpolci připravila pro letošní hlavní návštěvnickou sezónu výstavu „**Kdybych já byl krásný jako Dionysos. Setkání s Janem Zrzavým**“, jejímiž kurátory jsou Miloš Doležal a Martin Herold. Osou expozice je téma odlišnosti a témata spjatá s tělesností a vnitřní i vnější krajinou. Zhlédnout můžete práce Jana Zrzavého i řady dalších umělců. Galerie je otevřená od středy do neděle 10–18 hodin, vstupné 8 Kč.

*Na zahradě domu Jakuba Demla v Tasově (25. 5. 2024),
uprostřed průvodce pan Vrba, prasynovec Jakuba Demla*

Vydala Společnost Anny Pammrové z.s., Tišnov

**Redakce a fotografie: Helena Pernicová a Jan Pernica
Předtisková příprava: Hana Dohnálková**

**web: annapammrova.cz
helenapernicova@gmail.com**